

27. oktober 2017

SB-077-012

Fagfællebedømmelse og forlagenes udgivelser

Hvad er fagfællebedømmelse

Fagfællebedømmelse er en grundlæggende metode, som forskningsverdenen bruger til at kvalitets-sikre forskningsproduktion. Fagfællebedømmelsen indebærer ifølge en definition udarbejdet til den bibliometriske forskningsindikator (BFI), at der udarbejdes en skriftlig vurdering af en anden kyndig forsker af værket, der godtgør dets videnskabelige kvalitet inden publicering.

Fagfællebedømmelsen er en af forudsætningerne for tildeling af BFI-point. BFI's formål er at afspejle universiteternes forskningsaktivitet, og dette gøres ved at måle på antallet af publikationer. Den bibliometriske forskningsindikator belønner de forskningspublikationer, der publiceres i de mest anerkendte kanaler inden for faget. Det vil sige, at den skal tilgodese alle fagområder og deres forskellige publiceringstraditioner.

Forudsætninger for, at en publikation kan få BFI- point

Følgende forudsætninger skal være opfyldt, for at en publikation kan få BFI-point:

1. Forlaget skal være optaget på BFI-listen (autoritetslisten) for forlag eller have en bogserie registreret på BFI-listen for serier. Autoritetslisterne kan ses her: <http://ufm.dk/forskning-og-innovation/statistik-og-analyser/den-bibliometriske-forskningsindikator/autoritetslister>. Hvis et forlag ønsker optagelse på autoritetslisten, skal det kontakte en af de 67 faggrupper, som dækker de forskellige videnskabelige fagområder i Danmark: <http://ufm.dk/forskning-og-innovation/statistik-og-analyser/den-bibliometriske-forskningsindikator/autoritetslister/forslag-til-autoritetslisterne>.

Desuden kan forlaget på <https://bfi.fi.dk/> selv stille forslag til listen.

2. Publikationen skal være indregistreret i forskningsregistreringssystemet PURE.
3. Publikationen skal være en af de pointgivende publikationsformer:
 - Videnskabelige monografier
 - Videnskabelige artikler i tidsskrifter (periodika eller serier)
 - Videnskabelige artikler i antologier
 - Patenter
 - Doktorafhandlinger.

Alle publikationer skal være peer-reviewed, undtagen doktorafhandlinger og patenter.

Definition af fagfællebedømmelse – udarbejdet til den bibliometriske forskningsindikator:

1. **Fagfællebedømmelsen skal finde sted forud for publiceringen**

Fagfællebedømmelse er en skriftlig vurdering fra en ekstern ekspert, der foretages forud for publiceringen. En efterfølgende bog anmeldelse kan eksempelvis ikke erstatte fagfællebedømmelsen.

2. **Mindst én bedømmer skal være ekstern i forhold til forlaget**

Et manuskript (det være sig til en bog eller en artikel) skal som minimum være vurderet af én ekstern bedømmer, som er ekspert inden for det konkrete fagområde, publikationen behandler. Det betyder at:

- En redaktørudtalelse kan ikke gøre det ud for en fagfællebedømmelse i BFI's forstand. Der skal være tale om en af forlaget uafhængig ekspert.
- I forbindelse med videnskabelige antologier vil antologiens redaktører (selv hvis de er forlagseksterne specialister) ikke kunne foretage den endelige eksterne fagfællebedømmelse.
- I forbindelse med bogserier kan en serieredaktør forestå fagfællebedømmelsen, såfremt vedkommende ikke samtidig redigerer den specifikke publikation.
- Bedømmeren må gerne være en del af en gruppe af faste bedømmere, men skal være ekspert inden for det konkrete fagområde.
- Der kan bruges forskellige fagfæller til bedømmelse af forskellige dele af en publikation, hvis der eksempelvis er tale om en monografi.
- I tilfælde af at bedømmeren modtager vederlag, må vederlaget ikke være betinget af forhold, der kompromitterer vurderingens uafhængighed. Aflønningen må eksempelvis ikke være betinget af publikationens udgivelse eller oplag, og bedømmeren kan ikke være ansat på forlaget.

Der stilles ingen krav om, at bedømmeren er kendt eller anonym.

3. **Bedømmere skal være forskningskyndige**

Alle bedømmere skal som minimum have forskningskompetence på ph.d.-niveau. Der kan benyttes både nationale og internationale bedømmere, og bedømmere kan hentes fra alle miljøer, såfremt de opfylder minimumskravet. Denne regel indebærer, at en ph.d.-studerende ikke er kvalificeret til at udføre fagfællebedømmelse, før vedkommende har opnået sin grad.

4. **Bedømmelsen skal forholde sig til den videnskabelige kvalitet i værket og hvordan det bidrager til ny viden og forståelse**

Bedømmerne skal vurdere værkets videnskabelige kvalitet og selvstændige faglige bidrag. En bedømmelse, der udelukkende forholder sig til publikationens salgbarhed eller andre kommercielle hensyn, er ikke et betragte som en fagfællebedømmelse i BFI-sammenhæng.

Hvis ovenstående fire punkter fra definitionen er opfyldt, kan forlaget i kolofonen indsætte det af Danske Forlag udarbejdede logo (findes også i engelsk version) efterfulgt af nedenstående tekst:



/Bedømmelsen betyder, at der fra en af forlaget uafhængig fagfælle på minimum ph.d.-niveau er foretaget en skriftlig vurdering, som godtgør denne bogs videnskabelige kvalitet og originale bidrag.

/The certification means that an independent peer of at least PhD level has made a written assessment justifying this book's scientific quality and original contributions.

Danske Forlag anbefaler desuden følgende:

- Det anbefales, at manus sendes til fagfællereferenten med forlagets redaktionelle bemærkninger og rettelser. Det bør præciseres over for referenten, at han ikke skal foretage korrekturrettelser.
- Vurderingen skal være begrundet og gerne give konkrete forslag til forbedringer.